

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/253/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233618
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4112233618.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Molnárovej a členiek senátu JUDr. Dariny Vargovej a JUDr. Evy Šiškovéj, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 13C/281/2012-54 zo dňa 12. decembra 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 13C/281/2012-75 zo dňa 24. marca 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 24. 03. 2015 č. k. 13C/281/2012-75 **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh (žalobu) zamietol a odporcovi (žalovanej) náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a ustanovenia § 44 ods. 8, 9 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal voči odporcovi zaplataenia sumy vo výške 175,- eur z titulu majetkovej škody a sumy vo výške 221,28 eur z titulu nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v nedodržaní 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, pričom exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 144 dní. Ďalej uviedol, že navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol písomným podaním zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere dlžníkom B. G.. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci č. EX 1227/2012. Súdny exekútor predložil návrh navrhovateľa spolu s exekučným titulom príslušnému exekučnému súdu a požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Navrhovateľ pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky nútene vymáhanej súdnym exekútorom, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie, spísal dňa 11/18/2010 (zrejme 11. 08. 2010) a podal postupom podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora. Navrhovateľ legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej

kvalite, a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Bohužiaľ sa tak nestalo. Napriek tomu, že táto vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods. 7, resp. od 01. 12. 2006 s ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn.: I. ÚS 41/02, III. ÚS 117/02, I. ÚS 13/05). Nesprávnym úradným postupom exekučného súdu vznikla navrhovateľovi majetková škoda a nemajetková ujma. Navrhovateľ požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku, k uspokojeniu nároku navrhovateľa nedošlo. Na preukázanie výšky majetkovej škody predložil navrhovateľ znalecký posudok znaleckého ústavu Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 zo dňa 17. 01. 2014.

Súd prvého stupňa zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. Er/4304/2002 zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdnym exekútorom podaná na Okresný súd Nitra dňa 22. 10. 2002, a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom na vykonanie exekúcie bol platobný rozkaz Okresného súdu Nitra zo dňa 31. 07. 2002 pod č. k. 2Rob 891/02, ktorý nadobudlo právoplatnosť dňa 04. 09. 2002 a vykonateľnosť dňa 04. 09. 2002. Okresný súd Nitra dňa 30. 10. 2002 vydal poverenie na vykonanie exekúcie.

Navrhovateľ špecifikoval majetkovú škodu ako účelne vynaložené náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Tieto náklady pozostávali zo sumy 70,- eur ako nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, so sumy 40,- eur ako nákladov na udržiavanie a správu informačného systému, zo sumy 50,- eur ako administratívnych nákladov a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a zo sumy 15,- eur na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ sa ďalej domáhal nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú odôvodnil tým, že márnym uplynutím času boli reálne ohrozené jeho legitímne očakávania, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určení jej výšky navrhovateľ vychádzal pre možnú analógiu z doktríny prijatej ÚS SR, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prietahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prietahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 663,88 eur. Navrhovateľ si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 221,28 eur. Navrhovateľ uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny ústavného súdu, teda 663,88 eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55,32 eur za mesiac. Exekučný súd bol v danej veci bezdôvodne nečinný viac ako 144 dní.

Zo spisu Okresného súdu Nitra pod sp. zn. Er/4304/2002 súd prvého stupňa zistil, že exekútorom bola Okresnému súdu Nitra doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 22. 10. 2002 (spis EX 1403/2002) povinný B. G. pre vymoženie 11.400,- Sk istiny s príslušenstvom. Dňa 30.10.2002 bolo Okresným súdom Nitra vydané poverenie pre súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára. Oprávnený - navrhovateľ adresoval Okresnému súdu Nitra podaním zo dňa 18. 11. 2010 (doručené súdu 22. 11. 2010) návrh na zmenu súdneho exekútora a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Okresný súd Nitra podaním zo dňa 26. 11. 2010 zaslal súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi návrhy na zmenu súdneho exekútora aj v iných exekučných veciach s tým, aby v lehote 20 dní predložil exekučné spisy spolu s vyúčtovaním doterajších trov exekúcie, ako sa i vyjadril k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Exekútor Dr. Ľubomír Pekár dňa 16. 03. 2011 zaslal exekučný spis EX 1403/02, uplatnil si trovy exekúcie vo výške 109,18 eur a vyjadril sa tak, že súhlasí so zmenou súdneho exekútora. Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 11. 04. 2011 pod č.

k. Er/4340/2002-13 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň priznal súdnemu exekútorovi Dr. Ľubomírovi Pekárovi trovy exekúcie vo výške 101,21 eur. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 04. 10. 2011. Z uvedeného bolo zrejmé, že údaje navrhovateľa o tom, že súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 144 dní sú nesprávne, priam zavádzajúce, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ ako oprávnený nemal o veci prehľad, na základe čoho vyznievajú jeho tvrdenia a vyjadrenia o majetkovej škode či nemajetkovej ujmy značne nedôveryhodne. Naopak, skutočnosti, ktoré boli súdom takto zistené a preukázané, jednoznačne vyvracajú nárok žalobcu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy.

Konštatoval, že je pravdou, že ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene exekútora. Je potrebné brať do úvahy, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony, ktoré súvisia s rozhodovaním o zmene exekútora (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o doterajších trovách exekúcie). Zo spisu Okresného súdu Nitra bolo zrejmé, že mu bol doručený návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 22. 11. 2010 a exekučný súd obratom vykonal úkony smerujúce k rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora. Z objektívnych dôvodov nemohol dodržať zákonom stanovenú 30-dňovú lehotu, keďže exekútor Dr. Ľubomír Pekár v stanovenej 20-dňovej lehote nedoručil súdu exekučný spis aj so špecifikáciou vyčíslených trov. Táto okolnosť mala tiež vplyv na dĺžku trvania rozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora. V tejto súvislosti súd prvého stupňa ďalej uviedol, že doba rozhodovania o návrhu na zmenu exekútora v takomto trvaní nie je sama o sebe neprímeraná s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, keď okresnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ ako oprávnený podával hromadné návrhy na zmenu exekútora do jednotlivých exekučných konaní, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním, ktoré spôsobilo, že o jeho návrhoch nebolo možné rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní a bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom. Zdôraznil, že v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu (existencii prieťahov v konaní) z dôvodu, že súd nedodrжал zákonné lehoty. Lehotu, v ktorej bolo rozhodnuté o návrhu na zmenu exekútora, vzhľadom na uvedené dôvody bolo možné považovať za akceptovateľnú aj vzhľadom na právne stanovisko Ústavného súdu SR (IV. ÚS 606/2012), kde poukázal na svoju dovtedajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, resp. právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 OSP a odporcovi (žalovanej) úspešnému v konaní nepriznal náhradu trov konania, pretože žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote a z obsahu bolo zrejmé, že mu žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, skutočnosť, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplné zistenie skutkového stavu veci a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Ďalej namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom v právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Mal za to, že ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí, ktoré musí byť zrušené. Poznamenal, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastával názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. V danej veci vytvoril zákonodarcia legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, ktorú exekučný súd ignoroval a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Mal za to, že súdu neprináleží polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, ale má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Ďalej uviedol, že súd svojimi

úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolania boli podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 OSP) proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (ust. § 214 ods. 2 OSP), s verejným vyhlásením pri splnení podmienok podľa § 156 ods. 3 OSP, preskúmal rozhodnutia v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) a rozsudok okresného súdu a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 OSP).

Podľa § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia konania, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 44 ods. 1, 2, 5 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia exekúcie, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku v čase podania návrhu na zmenu súdneho exekútora, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie a nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že v exekučnom konaní, kde bol oprávneným, nerozhodol súd o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Úlohou odvolacieho súdu bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a správne aplikoval ust. § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva tvrdenie navrhovateľa, že súd prvého stupňa poukazuje aj na ust. § 9 ods. 2 v znení účinnom od 01. 01. 2013. Námietka navrhovateľa nebola v danom prípade opodstatnená. Odvolací súd uvádza, že je možné sa s navrhovateľom stotožniť iba v tom, že uvedené ustanovenie zákona č. 514/2003 Z. z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2013 a nie je možné aplikovať toto znenie na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie existencie nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Okrem nepreukázania nesprávneho úradného postupu žalobca nepreukázal ani vzniknutú škodu (neuniesol dôkazné bremeno jej preukázania, pretože na to nestačí len samotné tvrdenie žalobcu, že mu nejaké náklady vznikli) a nepreukázal ani nemajetkovú ujmu a ani príčinnú súvislosť medzi týmito atribútmi, pretože nepreukázal ani ich samotnú existenciu.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa ust. § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) musí súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora realizovať viaceré procesné úkony súvisiace s rozhodnutím o zmene exekútora. Možno preto súhlasiť s názorom, že za daných okolností nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom určenej lehote nie je bez všetkého možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Za daného stavu je možné vyvodiť, že uvedenú situáciu

nemožno vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup súdu. Rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora je totiž možné až po zrealizovaní riadnych procesných úkonov. Námietka žalobcu o nemožnosti polemizovať s dodržiavaním lehoty na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora je preto nedôvodná. Z exekučného spisu vyplýva že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd dňa 22. 10. 2002 a pripojil k nemu návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 11. 10. 2002 i platobný rozkaz vydaný Okresným súdom Nitra dňa 31. 07. 2002 č. k. 2Rob 891/02. Súd prvého stupňa vydal dňa 30. 10. 2002 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora Dr. Ľubomíra Pekára. Dňa 22. 11. 2010 požiadal oprávnený o zmenu súdneho exekútora a dňa 16. 03. 2011 bolo súdu prvého stupňa doručené stanovisko súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára k návrhu na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 11. 04. 2011 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, zmenil poverenie na vykonanie exekúcie tak, že namiesto súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého a súdnemu exekútorovi JUDr. Ľubomírovi Pekárovi priznal trovy exekúcie v sume 101,21 eur.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že samotná okolnosť, že súd prvého stupňa o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodne v 30-dňovej lehote, nemá za následok vznik žalobcom tvrdenej a uvádzanej škody, pretože úkony, za ktoré požaduje náhradu škody, vykonával bez ohľadu na to, ktorý exekútor vo veci vykonával exekúciu. Po doručení návrhu na zmenu súdneho exekútora exekučný súd vo veci konal a po doručení stanoviska súdneho exekútora JUDr. Ľubomíra Pekára k návrhu na zmenu súdneho exekútora, čo bolo dňa 16. 03. 2011, následne rozhodol.

Nedodržanie ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup, ako to tvrdí navrhovateľ a taktiež ešte nemožno vyvodiť ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Odvolací súd, k tvrdeniu navrhovateľa, že nesprávny úradný postup mal spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty stanovenej na rozhodnutie o zmene exekútora, poukazuje na závery Ústavného súdu SR uvedených v rozhodnutí č. IV. ÚS 606/2012. Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že navrhovateľ podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítat s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem "odňatie možnosti konať pred súdom", vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by

došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

V danej veci odvolací súd nezistil, že by v tejto exekučnej veci došlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný iba Ústavný súd SR a nie všeobecný súd v zmysle nálezu I. ÚS 41/02. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje a tiež dospel k záveru, že ak nebol splnený základný predpoklad zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup), nemal dôvod zaoberať sa ďalšími námietkami odvolateľa, ani ďalšími atribútmi vzniku škody (štyri zákonné podmienky) a nemajetkovej ujmy uplatnenej odvolateľom podanou žalobou. Podľa ustálenej judikatúry nesprávny úradný postup nemôže mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí.

Súd je toho názoru, že súd prvého stupňa riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci (v súlade s nálezom napr. Ústavného súdu SR I ÚS 241/07, I ÚS 342/2010 a pod.). Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu (článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru), ktoré vylučujú ľubovôľu pri rozhodovaní, lebo povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Žalobou napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere uvádza dôvody, na ktorých sa výrok rozhodnutia zakladá.

Pri riadnom a dôslednom oboznámení sa s rozsudkom okresného spisu je zrejmé a nepochybné, že všetky otázky všeobecne namietané odvolateľom v odvolaní boli už súdom prvého stupňa vysvetlené. Odvolací súd nepovažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vnútorne rozporné. K záveru súdu prvého stupňa o rozpore exekučného titulu so zákonom sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvého stupňa v plnom rozsahu stotožňuje a poukazuje v tejto otázke na ustálenú judikatúru NS SR (pozri napr. rozhodnutia NS SR, sp. zn. 6Cdo 6/2013, R 46/2012 - 3Cdo 146/2011, 6Cdo105/2011).

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

K druhému výroku tohto rozsudku odvolací súd uvádza, že napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- eur, a to podľa položky č. 7a s prihliadnutím na pozn. č. 3 k položke 1, § 5 ods. 1 písm. a/, § 17 ods. 2 a § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. účinného v dobe začatia konania.

Proti uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý ho navrhol zrušiť. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, a to odôvodnenie, čo je, i s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co 295/2013, dôvodom na zrušenie tohto uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého "za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy". Zdôraznil, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené.

Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Navrhovateľ poukázal na to, že Okresný súd Komárno a Okresný súd Rimavská Sobota pristúpil k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012). Poukázal na časť zápisnice z občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktoré sa uskutočnilo dňa 27. 11. 2013, kde sa rozoberala otázka vzniku poplatkovej povinnosti podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovel z dôvodu, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď navrhovateľovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky č. 7a s prihliadnutím na pozn. č. 3 k položke 1, § 5 ods. 1 písm. a/, § 17 ods. 2 a § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. účinného v dobe začatia konania za odvolanie. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd konštatuje, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. oslobodené od poplatku, avšak od 01. 10. 2012 bolo predmetné ustanovenie zrušené. Keďže odvolacie konanie v danej veci začalo podaním odvolania, ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 28. 01. 2015, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale ustanovenia zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov účinné v čase začatia odvolacieho konania.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené v druhom výroku výrokovej časti tohto rozsudku a uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 24. 03. 2015 č. k. 13C/281/2012-75 podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Úspešný odporca si v odvolacom konaní trovy neuplatnil (nepodal návrh), a preto mu odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.